

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 1 беті

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медицина колледжі

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пән коды: ӘЭП 02

Пәні: «Әлеуметтану және саясаттану негіздері»

Мамандығы: 09110100 «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 «Дантист»

Оқу сағатының/кредиттің көлемі: 24/1

Теория: 24 с.

Курс: 1

Семестр: 1

Бақылау түрі: бағалы сынақ

Шымкент, 2023 ж.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 2 беті

«Әлеуметтану және саясаттану негіздері» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы 2023 жылғы ЖМББС сәйкес құрастырылды.

Оқытушы: К.Б. Ахтаева

Мамандығы: 09110100 «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 «Дантист»

«Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 13 «17» 06 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі: [Signature] А.Т. Сатаев

«Жалпы білім беретін пәндер» Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 13 «17» 06 2023 ж.

Төрайымы: [Signature] Г.Т. Анапияева

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжінің Әдістемелік Кеңесінде қаралды және бекітілді.

Хаттама № 10 «30» 06 2023 ж.

Төрайымы: [Signature] Г.О. Мамбеталиева

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 3 беті

1.1.Кіріспе:

Білім алушылардың әлеуметтік және саяси проблемалары олардың пайда көздерін және ықтимал шешімдерінен хабардар етіп, саяси санасын қалыптастыру. Саяси сана – өмірдегі саяси қатынастарды белгілейтін, оларды түсініп- сезінетін, адамдардың бұл саладағы іс-әрекеттеріне бағыт-бағдар беретін әлеуметтік сезімдер, түсініктер, көзқарастар жиынтығы. Саясаттану бізге мемлекеттік және құқықтық институттардың ұйымдастыру және дамыту бірлігін, адам дамуының рөлін түсінуге мүмкіндік береді. Саясаттануды оқудың тиімділігі студенттердің патриоттық деңгейін арттырады, табысты жұмыс істеп, демократиялық саяси жүйеде өздерінің жеке әлеуетін іске асыра алады.

1.2. Пәннің мақсаты: саяси саналы болашақ мамандардың қалыптастыру болып табылады және осы негізде олардың қабілеттерін дамыту: қазіргі әлеуметтік-саяси мәселелерін терең түсіну, оларды шешу. Жалпы алғанда, бұл, әрине, студенттің саяси ойының қалыптасуына, саяси көкжиегін кеңейтуге көмектеседі.

1.3.Оқыту міндеттері:

-болашақ маманға саяси білім бере отырып, қоғамдық өмірде саяси билік туралы жалпы ғылыми көзқарастарды қалыптастыру;

-студентті саяси-қоғамдық өмірге саяси талдау жасау әдісімен қаруландыру;

-саясаттанудағы әр түрлі көзқарастарды ажыратуға, түсінуге үйретеді;

-болашақ мамандарды тез өзгеріп отыратын саяси өмірге бейімделу қабілетін қалыптастыру. Жалпы алғанда, бұл, әрине, саяси ойдың қалыптасуына, жоғары саяси мәдениетін, саяси көзқарасын кеңейтуге ықпал етеді.

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері:

Пәнді меңгеру барысында білім алушылар біледі:

Жеке тұлғаның ізгілік құқықтық қасиеттерін тұрақты түрде қалыптастырудағы мораль және құқықтың ықпал етуін;

Қабілетті: негізгі әлеуметтік тұжырымдамаларды талдауға;

Дағды қалыптастырады: саяси әлеуметтік әдістерін қолдану;

Құзырлы: құжаттарды талдау, бақылау және эксперимент жүргізу барысында пайдалануға.

1.5. Реквизитке дейінгі: Адам және қоғам

1.6.Реквизиттен кейінгі: Психология негіздері және коммуникативті дағдылар

1.7. Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны:

Кіріспе. Саясаттану ғылым ретінде.

Саясаттану пәні және нысаны. Саясаттану саясат, билік, саяси жүйе, саяси құбылыстар туралы ғылым.Саясаттану пәнінің қызметтері мен әдіс-тәсілдері. Саяси ғылымның зерттеу саласындағы әлеуметтік, функционалдық, бихевиористік, жүйелілік, функционалдық, сыншыл-диалектикалық, логикалық, эмпирикалық тәсілдердің маңыздылығы. Саясаттанудың әлеуметтік, психологиялық, биосаяси, теологиялық және натуралистік негізгі парадигмалары. Әлеуметтік-гуманитарлық білім жүйесіндегі саясаттанудың алатын орны.Саяси ғылым мен іс-тәжірибе байланысы.

Саясаттану- қоғамдық құбылыс. «Саясат» терминінің мағынасы. Саясаттың шығу тегі. Билік саяси құбылыс ретінде. Қоғам өмірінің әртүрлі салаларында саясаттың маңызы.

I бөлім. Саясаттану ғылымының пайда болуы және дамудың негізгі кезеңдері.

1.8. Әлемдік саяси ой-пікірлер тарихы

Ежелгі Шығыстағы саяси ой (будда, конфуцишілдік,даосизм, легизм) . Ежелгі Грекия мен Ежелгі Римдегі саяси ойшылдар (Платон, Аристотель, Полибий, Цицерон). Ортағасырлық еуропадағы саяси-пікірлер (Марк Аврелий, Фома Аквинский, Мартин Лютер). Қайта өрлеу замандағы зайырлы саяси ойлар (Н. Макиавелли, Томас Мор). Еуропалық ағартушылық

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 4 беті

саяси идеялар (Томас Гоббс, Джон Локк, Шарль Луй Монтескье, Жан-Жак Руссо). XIX ғасырдағы еуропалық саяси ойлар. Утопиялық социализм саяси идеялау. Марксизм.

Қазақстандағы саяси ойлар тарихы.

Қазақ жерінде қоғамдық және саяси ойлардың қалыптасуы. Әл-Фарабидің мемлекет құрылысына көзқарасы. Жүсіп Баласағұн, Қорқыт-Ата, Хожа Ахмет Ясауилардың дүниетанымы. XVIII-XIX ғасырлардағы қазақ ойшылдары (Ш. Уалиханов, Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев). XX ғасырдың басындағы саяси ойлар. Ә. Бөкейханов, С. Садуақасов, М. Дулатов, М. Шоқай, М. Тынышпаев, Х. Досмухаметов, Т. Рыскулов, С. Қожанов, М. Жұмабаев, С. Торайғыров, Ж. Аймауытов, С. Сейфуллин, Б. Майлин, І. Жансүгіровтердің саяси идеялары. Саяси ғылымның шетелдік және қазақстандық даму бағыттары.

II бөлім. Саясаттану мен әлеуметтану ғылымының қоғамдық ғылым ретінде.

Билік саяси феномен ретінде.

Билік ұғымы. Биліктің негізгі тұжырымдамалары. Саяси биліктің түсінігі және ерекшеліктері. Саяси биліктің түрлері. Мемлекеттік саяси биліктің ең жоғары түрі, ең дамыған түрі. Биліктің құрылымы: билік институттары, биліктің қызметтері мен ресустары. Қазақстандағы мемлекеттік билікті бөлу. Биліктің легитимділігі. Қоғамдағы саяси бәсекелестік және оппозицияның қажеттілігі. Қазақстан Республикасында билікпен оппозиция және олардың өзара әрекеттері.

Қоғамдағы саяси жүйе.

Саяси жүйе - биліктің өмір сүруі және оның қоғамдағы туындысы. «Саяси жүйе» теориялары. Д. Истон, Г. Алмонд және К. Дойч. Қоғамның саяси жүйесі: ұғымы, құрылымы, бөлшектері. Саяси жүйенің институтционалды, коммуникативті, мәдени саяси-құқықтық нормативтік анықтамалары. Саяси жүйенің әлеуметтену, бейімделу, сезіну, реттеу қызметтері. Д. Истоннің, Г. Алмондтың және К. Дойчтың саяси жүйелер (өкілдік, модернистік және постмодернистік). Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің реформалық мәселелері және даму үрдістері (тенденциялары). Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің реформалық мәселелері және даму үрдістері (тенденциялары). Қазақстан Республикасының саяси партиялық және сайлаушылық жүйенің даму проблемалары. Сайлау жүйесі.

Мемлекет-саяси жүйенің басты элементі.

Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің негізі ядросы ретінде. Мемлекет: пайда болуы, мәні, нышаны, қызметі, мақсаты. Мемлекеттің типтері. Қазіргі заманғы мемлекет және оның ерекше белгілері. Азаматтық қоғамның ұғымы.

Азаматтық қоғамның генезисі және эволюция идеялары. Азаматтық қоғамды кең және тар мағынасында түсіну. Құқықтық мемлекеттің ұғымы және оның ерекше нышандарын қарастыру. Азаматтық қоғамның құрылымына арнайы кесте жасау. Әлеуметтік мемлекеттің қызметі және демократиялық жаңа концепцияларды қарастыру. Қазақстандағы құқықтық мемлекеттің және азаматтық қоғамның қалыптасу проблемаларын анықтау.

Саяси режимдер.

Саяси режимнің ұғымы мен элементтері. Саяси режимнің типтері. Тоталитаризм және оның әр түрлілігі. Диктатураның тарихи формалары. Тоталитарлық жүйенің формалары. Тоталитарлық режимнің саяси тәжірибесі. Тоталитарлық режимнің негізгі белгілері. Авторитаризм: типологиялық формалары. Авторитарлық саяси режимнің тоталитаризмнен айырмашылығы. Авторитарлық саяси режимнің негізгі бағыты. Дәстүрлі шексіз монархия, олигархия және әскери тәртіп. Авторитаризмнен демократияға өту жолдары. Демократия және оның әр түрлілігі формаларын анықтау. Демократияның қазіргі заман формалары.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы	15 беттің 5 беті

(неодемократиялар). Демократиялану қазіргі кезеңде саяси ғылымның және тәжірибенің басты проблемалары.

Саяси партиялар және партиялық жүйелер.

Мүдделік топтар: ұғымы, қызметтері және түрлері. Қазақстандық лоббизм ерекшеліктері. Партиялардың типологиялық өлшемдері. Саяси партиялар ұғымы. Саяси партияның негізгі мақсаты, міндеті және қызметі. Саяси партиялардың гензистің кезеңдері. Партия түрлері. Партия түрлерінің өлшемдері. Партиялық жүйе: ұғымы, классификациясы. Саяси партиялардың қалыптасуы және мәні. Партиялық жүйелер: негізгі классификациясын анықтау. Қазақстан қоғамының саяси өміріндегі қоғамдық қозғалыстардың орны мен ролін анықтау. Қоғамдық қозғалыстар және саяси партиялардың арасындағы өзара қарым-қатынас проблемалары.

Саяси элита және саяси көсемдік.

Саяси элита ұғымы. Элитаның классикалық қағидалары, оның қызметтері. Саяси элитаның қызмет ету факторлары. Саяси элитаның қызметтері: стратегиялық, ұйымдастырушылық, әсер етуші. Саяси элита классификациясы. Бюрократизм саяси феномен ретінде. Элита мен көсемдер саясаттың субъектісі. Саяси лидер типологиясы. Классикалық және қазіргі заманның элита. Қазіргі Қазақстандағы саяси көсемдік институты және саяси элита сапасы. Қазіргі Қазақстандағы саяси көсемдік.

Саяси сана және саяси идеология.

Саяси сана мәні. Саяси сананың қалыптасу жолдары. Саяси-теориялық, мемлекеттік-партиялық және бұқаралық саяси сананың туындауы. Саяси сананың туындауы. Саяси сананың құрылымы. Қоғамдық пікірлер. Либерализм-Батыс әлемнің кең тараған маңызды ағымы. Консерватизм және неоконсерватизм. Қазіргі заманғы социал-демократияның әлеуметтік-саяси және экономикалық тұжырымдамалары. Коммунизм саяси ағым ретінде.

Саяси мәдениет.

Саясат және мәдениет. Саяси мәдениет ұғымы. Саяси мәдениет: қызметтері, концепциялар, құрылым элементтері. Саяси мәдениеттің қалыптасу субъектілері және факторлары. Саяси мәдениеттің құрылымдық элементтері: саяси сана, саяси тәрбие, саяси тәжірибе. Саяси мәдениет қызметтері: реттеушілік, әрекет етушілік, танымдық, жан-жақтылық, тәрбиелік т.б. қызметтері және оның саяси мәдениеттің қалыптасуы. Қазақстан Республикасында заманауи саяси мәдениеттену мен әлеуметтену мәселесіндегі мүмкіндіктер.

Саяси қатығыстар және әлеуметтік тәртіп.

Қазіргі кездегі адамның саясаттағы ролі. Саяси қатығыс ұғымы және мәні. Олардың типологиясы. Қатығыстар мен дағдарыстарды шешу жолдары.

Саяси процесс және саяси іс-шаралар

Саяси процесс ұғымы, мәні және негізгі мінездемесі. Саяси процесстің құрылымы. Саяси процесстің міндетті іс режимдері. Саяси процесстің сатылары (фазалары). Саяси процесстің мазмұны және типологиясы. Сыртқы саяси және ішкі саяси процесстер. Ашық және жасырын (көлеңкелі) саяси процесстер. Саяси процесс субъектілердің жалпы қызметі ретінде. Саяси мінез – құлық және оның формаларын анықтау. Әлеуметтік топтардың тосын мінез-құлқы. Саяси шешім: дайындау, әзірлеу және жүзеге асыру. Саясатты анықтау және іске асыру саяси институттардың ролі. Қазақстан Республикасындағы саяси процесс.

Халықаралық қатынастар және мемлекеттің сыртқы саясаты.

Дүниежүзілік саясаттың ұғымы мәні. Сыртқы саясат. Дипломатия. Халықаралық қатынастар дамуының қазіргі тенденциялары. Қазақстан Республикасы сыртқы саясатының

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 6 беті

негізгі бағыттары. Геосаясаттың негізгі элементтері және мәні. Қазіргі әлемнің геосаяси жағдайы. Қазақстан- әлемдік қоғамдастыққа мүдделі.

Әлеуметтану ғылым ретінде.

Әлеуметтану пәні және оқыту объектісі. « Әлеуметтік» ұғымы. Әлеуметтану құрылымы мен қызметтері. Әлеуметтік жағдай және теориялық әлеуметтану алғышарттары. О.Конт, Г.Спенсер-әлеуметтану ғылымының негізін салушылар.Ғылыми әлеуметтанудың классикалық түрі.Қоғам туралы Маркс пен Энгельстің материалистік теориясының негізгі принциптері. Америка Құрама Штаттарында әлеуметтану дамуының негізгі сатылары мен бағыттары. Қазақстандағы әлеуметтанудың қалыптасуы мен дамуы.

1.7.1. Пәннің тақырыптық жоспары

№	Тақырыптар атауы	Мазмұны	Сағат саны
1	Саясаттану пәні және нысаны. Саясаттану пәнінің қызметтері мен әдіс тәсілдері. Ежелгі Шығыстағы саяси ой. Ежелгі Грекия мен Ежелгі Римдегі саяси ойшылдар.	Саясаттану пәні және нысаны. Саясаттану саясат, билік, саяси жүйе, саяси құбылыстар туралы ғылым.Саясаттану пәнінің қызметтері мен әдіс-тәсілдері. Саяси ғылымның зерттеу саласындағы әлеуметтік, функционалдық, бихевиористік, жүйелілік, функционалдық, сыншыл-диалектикалық, логикалық, эмпирикалық тәсілдердің маңыздылығы. Саясаттанудың әлеуметтік, психологиялық, биосаяси, теологиялық және натуралистік негізгі парадималары. Әлеуметтік-гуманитарлық білім жүйесіндегі саясаттанудың алатын орны.Саяси ғылым мен іс-тәжірибе байланысы.Саясаттану-қоғамдық құбылыс. «Саясат» терминінің мағынасы. Саясаттың шығу тегі. Билік саяси құбылыс ретінде. Қоғам өмірінің әртүрлі салаларында саясаттың маңызы. Ежелгі Шығыстағы саяси ой (будда, конфуцишілдік,даосизм, легизм) . Ежелгі Грекия мен Ежелгі Римдегі саяси ойшылдар (Платон, Аристотель, Полибий, Цицерон).	2
2	Қайта өрлеу замандағы зайырлы саяси –ойлар. Еуропалық ағартушылық саяси идеялар.	Ортағасырлық еуропадағы саяси-пікірлер (Марк Аврелий, Фома Аквинский, Мартин Лютер). Қайта өрлеу замандағы зайырлы саяси ойлар (Н. Макиавелли, Томас Мор). Еуропалық ағартушылық саяси идеялар (Томас Гоббс, Джон Локк, Шарль Луй Монтескье, Жан-Жак Руссо). XIX ғасырдағы еуропалық саяси ойлар. Утопиялық социализм саяси идеялау. Марксизм.	2
3	Қазақ жерінде қоғамдық және саяси ойлардың қалыптасуы. Жүсіп	Қазақ жерінде қоғамдық және саяси ойлардың қалыптасуы.Әл-Фарабидің мемлекет құрылысына көзқарасы. Жүсіп Баласағұн, Қорқыт-Ата,Хожа Ахмет	2

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 7 беті

	Баласағұн, Қорқыт ата, Қ.А.Яссауилардың дүниетанымы. XVIII-XIX ғасырлардағы қазақ ойшылдары.	Ясауилардың дүниетанымы. XVIII-XIX ғасырлардағы қазақ ойшылдары (Ш.Уалиханов, Б.Алтынсарин, А.Құнанбаев).	
4	XX ғасырдың басындағы саяси ойлар. Билік ұғымы. Биліктің легитимділігі.	XX ғасырдың басындағы саяси ойлар. Ә.Бөкейханов, С.Садуақасов, М.Дулатов, М.Шоқай, М.Тынышпаев, Х.Досмухаметов, Т.Рыскулов, С.Қожанов, М. Жұмабаев, С. Торайғыров, Ж.Аймауытов, С.Сейфуллин, Б.Майлин, І.Жансүгіровтердің саяси идеялары. Саяси ғылымның шетелдік және қазақстандық даму бағыттары.	2
5	Билік ұғымы. Биліктің легитимділігі. Саяси жүйе теориялары. Саяси жүйенің құрылымы.	Билік ұғымы. Биліктің негізгі тұжырымдамалары. Саяси биліктің түсінігі және ерекшеліктері. Саяси биліктің түрлері. Мемлекеттік саяси биліктің ең жоғары түрі, ең дамыған түрі. Биліктің құрылымы: билік институттары, биліктің қызметтері мен ресурстары. Қазақстандағы мемлекеттік билікті бөлу. Биліктің легитимділігі. Қоғамдағы саяси бәсекелестік және оппозицияның қажеттілігі. Қазақстан Республикасында билікпен оппозиция және олардың өзара әрекеттері. Саяси жүйе - биліктің өмір сүруі және оның қоғамдағы туындысы. «Саяси жүйе» теориялары. Д.Истон, Г.Алмонд және К. Дойч. Қоғамның саяси жүйесі: ұғымы, құрылымы, бөлшектері. Саяси жүйенің институционалды, коммуникативті, мәдени саяси-құқықтық нормативтік анықтамалары. Саяси жүйенің әлеуметтену, бейімделу, сезіну, реттеу қызметтері. Д. Истонның, Г.Алмондтың және К. Дойчтың саяси жүйелер (өкілдік, модернистік және постмодернистік). Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің реформалық мәселелері және даму үрдістері (тенденциялары). Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің реформалық мәселелері және даму үрдістері (тенденциялары). Қазақстан Республикасының саяси партиялық және сайлаушылық жүйенің даму проблемалары. Сайлау жүйесі.	2
6	Мемлекет: пайда болуы, мәні, нышаны,	Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің негізі ядросы ретінде. Мемлекет: пайда болуы,	1

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 8 беті

	қызметі, мақсаты	мәні, нышаны, қызметі, мақсаты. Мемлекеттің типтері. Қазіргі заманғы мемлекет және оның ерекше белгілері. Азаматтық қоғамның ұғымы. Азаматтық қоғамның генезисі және эволюция идеялары. Азаматтық қоғамды кең және тар мағынасында түсіну. Құқықтық мемлекеттің ұғымы және оның ерекше нышандарын қарастыру. Азаматтық қоғамның құрылымына арнайы кесте жасау. Әлеуметтік мемлекеттің қызметі және демократиялық жаңа концепцияларды қарастыру. Қазақстандағы құқықтық мемлекеттің және азаматтық қоғамның қалыптасу проблемаларын анықтау.	
	Аралық бақылау №1	1-6 тақырыптар бойынша тест тапсырмалары, жазбаша түрде бақылау жұмысы.	1
7	Саяси режимнің типтері. Тоталитарлық режимнің негізгі белгілері. Саяси партиялар ұғымы. Саяси партияның негізгі мақсаты, міндеті және қызметі	Саясирежимнің ұғымы мен элементтері. Саяси режимнің типтері. Тоталитаризм және оның әр түрлілігі. Диктатураның тарихи формалары. Тоталитарлық жүйенің формалары. Тоталитарлық режимнің саяси тәжірибесі. Тоталитарлық режимнің негізгі белгілері. Авторитаризм: типологиялық формалары. Авторитарлық саяси режимнің тоталитаризмнен айырмашылығы. Авторитарлық саяси режимнің негізгі бағыты. Дәстүрлі шексіз монархия, олигархия және әскери тәртіп. Авторитаризмнен демократияға өту жолдары. Демократия және оның әр түрлігі формаларын анықтау. Демократияның қазіргі заман формалары (неодемократиялар). Демократиялану қазіргі кезеңде саяси ғылымның және тәжірибенің басты проблемалары. Мүдделік топтар: ұғымы, қызметтері және түрлері. Қазақстандық лоббизм ерекшеліктері. Партиялардың типологиялық өлшемдері. Саяси партиялар ұғымы. Саяси партияның негізгі мақсаты, міндеті және қызметі. Саяси партиялардың генезистің кезеңдері. Партия түрлері. Партия түрлерінің өлшемдері. Партиялық жүйе: ұғымы, классификациясы. Саяси партиялардың қалыптасуы және мәні. Партиялық жүйелер: негізгі классификациясын анықтау. Қазақстан қоғамының саяси өміріндегі қоғамдық	2

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 9 беті

		қоғамдық қозғалыстардың орны мен ролін анықтау. Қоғамдық қозғалыстар және саяси партиялардың арасындағы өзара қарым-қатынас проблемалары.	
8	Саяси элита ұғымы. Қазіргі Қазақстандағы саяси көсемдік.	Саяси элита ұғымы. Элитаның классикалық қағидалары, оның қызметтері. Саяси элитаның қызмет ету факторлары. Саяси элитаның қызметтері: стратегиялық, ұйымдастырушылық, әсер етуші. Саяси элита классификациясы. Бюрократизм саяси феномен ретінде. Элита мен көсемдер саясаттың субъектісі. Саяси лидер типологиясы. Классикалық және қазіргі заманның элита. Қазіргі Қазақстандағы саяси көсемдік институты және саяси элита сапасы. Қазіргі Қазақстандағы саяси көсемдік.	2
9	Саяси сана мәні. Саяси сананың құрылымы. Саяси мәдениет ұғымы. Қақтығыстар мен дағдарыстарды шешу жолдары	Саяси сана мәні. Саяси сананың қалыптасу жолдары. Саяси-теориялық, мемлекеттік-партиялық және бұқаралық саяси сананың туындауы. Саяси сананың туындауы. Саяси сананың құрылымы. Қоғамдық пікірлер. Либерализм-Батыс әлемнің кең тараған маңызды ағымы. Консерватизм және неоконсерватизм. Қазіргі заманғы социал-демократияның әлеуметтік-саяси және экономикалық тұжырымдамалары. Коммунизм саяси ағым ретінде. Саясат және мәдениет. Саяси мәдениет ұғымы. Саяси мәдениет: қызметтері, концепциялар, құрылым элементтері. Саяси мәдениеттің қалыптасу субъектілері және факторлары. Саяси мәдениеттің құрылымдық элементтері: саяси сана, саяси тәрбие, саяси тәжірибе. Саяси мәдениет қызметтері: реттеушілік, әрекет етушілік, танымдық, жан-жақтылық, тәрбиелік т.б. қызметтері және оның саяси мәдениеттің қалыптасуы. Қазіргі кездегі адамның саясаттағы ролі. Саяси қақтығыс ұғымы және мәні. Олардың типологиясы. Қақтығыстар мен дағдарыстарды шешу жолдары.	2
10	Сыртқы саясат. Халықаралық қатынастар дамуының қазіргі тенденциялары. Қазақстан Республикасы сыртқы	Дүниежүзілік саясаттың ұғымы мәні. Сыртқы саясат. Дипломатия. Халықаралық қатынастар дамуының қазіргі тенденциялары. Қазақстан Республикасы сыртқы саясатының негізгі бағыттары. Геосаясаттың негізгі элементтері және мәні. Қазіргі әлемнің	2

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 10 беті

	саясатының негізгі бағыттары	геосаяси жағдайы. Қазақстан- әлемдік қоғамдастыққа мүдделі.	
11	Әлеуметтану пәні және оқыту объектісі. Әлеуметтану құрылымы мен қызметтері.	Әлеуметтану пәні және оқыту объектісі. «Әлеуметтік» ұғымы. Әлеуметтану құрылымы мен қызметтері. Әлеуметтік жағдай және теориялық әлеуметтану алғышарттары. О.Конт, Г.Спенсер-әлеуметтану ғылымының негізін салушылар. Ғылыми әлеуметтанудың классикалық түрі. Қоғам туралы Маркс пен Энгельстің материалистік теориясының негізгі принциптері. Америка Құрама Штаттарында әлеуметтану дамуының негізгі сатылары мен бағыттары.	2
	Аралық бақылау №2	7-11 тақырыптар бойынша тест тапсырмалары жазбаша түрде бақылау жұмысы	
12	Қазақстандағы әлеуметтанудың қалыптасуы және дамуы.	Қазақстандағы әлеуметтанудың қалыптасуы мен дамуы.	2
	Барлығы:		24

1.11. Пәнді оқытудың түрлері мен әдістері:

- **Теориялық сабақтар** – мәселелік, ақпараттық, әңгіме, дәріс-презентация, бинарлық. Аудиториямен кері байланыс дәріс тақырыптары бойынша студенттермен блиц-сауалнама, әңгіме, ауызша сұрау, тест тапсырмаларын шешу, тақырып сұрақтарын талқылау; шағын топпен жұмыс, пікірталас, ситуациялық тапсырмаларды шешу, презентация, карточкалармен жұмыс, дебат.

1.11.1. Білім алушылардың білімдері мен дағдыларын бағалау:

-Ауызша сұрақ-жауап, презентация, рөлдік ойындар, мәтінмен жұмыс, жаттығу жұмыстары, эссе жазу.

Теориялық сабақтар: ауызша сұрау, әңгіме, пікірталас, презентация, шағын топпен жұмыс, жазбаша жұмыс;

Білімді бағалаудың критерийлері және ережелері:

Ағымдық бақылау: ауызша сұрақ жауап жүйесінде жүргізіледі.

Аралық бақылау: тестілеу сұрақ жауап 6 және 12 аптасында өткізіледі.

Қорытынды бақылау: Тестілеу.

-Білім алу нәтижелерінің бағалануы пәннің бағдарламасына (силлабусқа) сай қойылған ағымды бағалар негізінде жүргізіледі.

Платонус бағдарламасымен автоматты түрде есептелген жіберілу рейтингі (ағымды және аралық бақылаулардың ортақ баллы) қорытынды бағасы ретінде алынады. Платонус, тест бойынша алынған диф. сынақ бағасын Платонус ААЖ-ға қояды.

Қорытынды бақылау: бағалы сынақ тестік нысанда жүргізіледі және білім алушы жоғарғы (мах)

40 балл жинауы мүмкін.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 11 беті

Жалпы бағасы: ағымдық (рейтинг) (60%) + қорытынды (40%) мына төмендегі межелік бойынша қойылады:

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	Пайыздық өлшем	Дәстүрлі жүйемен бағалау
A	4,00	95-100%	Өте жақсы
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	Жақсы
B	3,00	80-84%	
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	
C	2,00	65-69%	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64%	
D+	1,33	55-59%	
D	1,00	50-54%	
F	0,00	0-49%	Қанағаттанарлықсыз

1.11.2. Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
БҚ1.1	Өзін-өзі дамыту: оқуды ұзақ мерзімді жоспарлау, кәсіби өсу дағдыларын меңгерген.	Сабаққа дайындалмаған, ізденбегені үшін қойылады	Сабақтың тақырыбын, мақсатын, мазмұнын білгені үшін қойылады.	Оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі фактілерін, даталарының хронологиялық реттілігін сипаттап бергені үшін қойылады.	Білім алушы оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі тарихи фактілерін өздігінен ізденіп, даталарының хронологиялық реттілігін ұғынып, ізденген білімі үшін қойылады.
БҚ1.2	Сыни ойлау және шешім қабылдау: мәселелерді және ықтимал шешу жолдарын анықтайды, гипотезаны	Алынған білімді қолданбағаны үшін	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білгені үшін	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсеткені	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсеткені және

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 12 беті

	тексереді және оқиғалардың ықтималдығын бағалайды, қортынды жасайды және негізделген шешімдерді қабылдайды.		бағаланады	және оқиғалардың ықтималдығын сипаттағаны үшін қойылады	оқиғалардың ықтималдығын бағалап қорытынды жасағаны үшін қойылады
БҚ 2.1	Қоғамдық өмір: қоғамдық өмірге белсенді қатысады. Коммуникативтік дағдылар: жағдайды ескере отырып, әртүрлі адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданады, ал айда алған білімін тиімді көрсете алмағаны үшін қойылады.	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оқу экспериментін жүргізгені үшін қойылады. Іздеу және өңдеу барысында алынған ақпаратты басқа пайдаланушыларға жеткізе алады.	Топпен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз еткені үшін, ана тілі мен басқада тілдік білімі үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылай білгені үшін қойылады.	Аудиториямен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз ететін ана тілі мен басқада тілдік білімін көрсеткені үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылап, алынған ақпаратты басқа пайдаланушыларға жеткізе алғаны үшін қойылады.
БҚ 3.1	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оқу экспериментін жүргізгені үшін қойылады				

Аралық бақылауды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
Жазбаша, ауызша	Өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және бағыттарға сүйенеді және оларға сыни бағасын береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%);	Егер білім алушы жауап беру кезінде өрескел қателіктер жібермесе, нақты емес немесе білім

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы	15 беттің 13 беті

	В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	алушы өздері түзеген қателер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты емес қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел және логикалық қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.

Бағалы сынақты бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
Тест	Өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 86-100% береді.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 75-85% береді.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50-74% береді.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50% кем береді .

1.12.2. Әдебиеттер және оқу құралдарының тізбесі:

Негізгі:

1. Әлеуметтану Ертаев М.А., Таскымбаева С.М., Қаратаева Ф.М. , 2020
2. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Таскымбаева С.М., Қаратаева Ф.М. , 2020 Ертаев М.А., /ЦБ Акнурpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы. 2016 жыл.: басылым / ред. М. Б. Қасымбеков. - Астана : Деловой Мир Астана, 2017. - 368 бет. +эл.опт.диск.(CD-ROM).
4. Жаңақұлов, Тәуекел Мәдениеттану [Мәтін] : оқу құралы / Т. Ж. Жаңақұлов. - Алматы : Эверо, 2014. - 287, [1] б. Жаңақұлов, Тәуекел КазНУ <https://elib.kaznu.kz/>

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 14 беті

5. Президент Республики Казахстан Нурсултан Назарбаев. Хроника деятельности. 2016 год / ред. М. Б. Касымбеков. - Астана : Деловой Мир Астана, 2017. - 368 с. +эл.опт.диск(CD-ROM).
6. Жанысбеков, М. А. Основы антикоррупционной культуры: учебно-методическое пособие / М. А. Жанысбеков, Н. А. Абдурахманов, А. С. Еркинбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 198 с.
7. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хикаясы 2015 жыл.: басылым / ред. М. Б. Қасымбеков. - Астана : Деловой Мир Астана, 2016. - 400 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM).
8. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
9. Нысанбаев, А. Н. Политология: учеб. для вузов / А. Н. Нысанбаев ; под общей ред. А. Н. Нысанбаева. - Алматы : Эверо, 2014. - 384 с.
10. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық / Ұ. Сыдықов ; ҚР БҒМ; Қ. И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық ун-ті. - 2-бас ; ҚР Білім және ғылым министрлігі ұсынған. - Алматы : Эверо, 2012. - 132 бет. с.
11. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық / Ұ. Сыдықов ; ҚР БҒМ; Қ. И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық ун-ті. - 2-бас ; ҚР Білім және ғылым министрлігі ұсынған. - Алматы : Эверо, 2012. - 132 бет. с.
12. Рахымбаева, А. С. Саясаттану (Дәрістер жинағы) : оқу құралы / А. С. Рахымбаева. - 2-бас. - Астана : Фолиант, 2012. - 232 бет. с.
13. Раздыков, С. З. Основы политологии: учебник / С. З. Раздыков. - 2-е изд, перераб. и доп. - Астана : Фолиант, 2012. - 340 с.
14. Абсаттаров, Р. Б. Саясаттану негіздері. Екі томдық. Т.1: оқулық / Р. Абсаттаров ; ҚР БҒМ; Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық ун-ті. - 2-бас. - Алматы : Қарасай, 2010. - 424 бет. с.
15. Абсаттаров, Р. Б. Саясаттану негіздері. Екі томдық. Т.2 : оқулық / Р. Б. Абсаттаров ; ҚР БҒМ; Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық ун-ті. - 2-бас. - Алматы : Қарасай, 2010. - 424 бет. с.
16. Жамбылов, Д. Саясаттану: оқулық / Д. Жамбылов. - өзгеріссіз 4-ші басылым. - Алматы : Жеті жарғы, 2008. - 280 бет. с.
17. Амандосова [және т.б.]. - 9-басылым. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с. : (Рухани жаңғыру).
18. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д. Степницки ; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10-басылым. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б. с. : (Рухани жаңғыру).
19. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева ; ҚР білім және ғылым министрлігі. "ҚазГЮУ университеті" АҚ. - Қарағанды : ЖШС "Medet Group", 2015.
20. Биекєнов, К. У. Социология: учеб. пособие - Алматы : Эверо, 2014.
17. Амандосова [және т.б.]. - 9-басылым. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с. : (Рухани жаңғыру).
18. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д. Степницки ; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10-басылым. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б. с. : (Рухани жаңғыру).

O'ŢT'USTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-1/9
Жұмыс оқу бағдарламасы		15 беттің 15 беті

19. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева ; ҚР білім және ғылым министрлігі. "ҚазГЮУ университеті" АҚ. - Қарағанды : ЖШС "Medet Group", 2015.

20. Биекенов, К. У. Социология: учеб. пособие - Алматы : Эверо, 2014.

Қосымша

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері : дәрістер кешені / ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. "Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері". - Шымкент : [б. и.], 2015. - 101 б. с. 2. Лекционный комплекс по дисциплине-основы антикоррупционной культуры: лекционный комплекс / История Казахстана и социально-общественных дисциплин. - Шымкент : ЮКГФА, 2015. - 83 с.

2.Сыздықов, С. "Мәңгілік ел" идеясы: қалыптасуы, үшнегізі, тарихисабактастық: қоғамдық-саясиәдебиет / С. Сыздықов, С. Қанаев, Ж. Жеңіс. - Астана : Фолиант, 2013. - 320 бет.с.

3.Сыбайласжемқорлыққақарсымәдениетнегіздері :дәрістеркешені / ҚР денсаулықсақтаужәнеәлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА.

"Қазақстантарихыжәнеәлеуметтік-қоғамдықпәндері". - Шымкент : [б. и.], 2015. - 101 б. с.

4. 4.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. С

5. 5.Хейвуд Эндрю Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с

6. 6.Коннолли Мэри Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с

7. 7.Бринкерхоф, Д. Әлеуметтану негіздері [Мәтін] : оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега ; Қаз.тіл.ауд.С.А. Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с. : (Рухани жаңғыру).

Электронды басылымдар

Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс] : учебное пособие / под ред. Б. С. Абдраилова. - Электрон.текстовые дан. (702Мб). - Астана : Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с